

Gilbert ACHCAR

L'Orient incandescent, Le Moyen-Orient au miroir marxiste

Cahiers libres, Editions Page deux, octobre 2003.

Case Postale 34, CH-1000 Lausanne 20,

fax 4121 621 89 88,

E-mail: page 2@fastnet.ch

Internet: <http://www.fastnet.ch/page2/>

ژیلبر آشکار:

شرق ملتهب، خاور میانه در آینهء مارکسیستی

مؤلف در این اثر جدید خود، پانورامایی از استراتژی امپراتوری گونهء ایالات متحده ترسیم می کند. علاوه بر این، مجموعه ای از تجزیه و تحلیل های مربوط به فلسطین و ساف (سازمان آزادیبخش فلسطین) طی ۲۰ سال گذشته را مرور می کند و سمتگیری های واشنگتن را در رابطه با عراق، پس از جنگ ۱۹۹۱ در معرض دید خواننده قرار می دهد.

ژیلبر آشکار همچنین ترازنامه ای از مداخلهء شوروی در افغانستان ارائه می دهد و به بحران رژیم شوروی اشاره می کند که این کشور در باتلاق افغانستان بدان دچار آمد. بخشی از این کتاب نیز به موضوعی اختصاص یافته که سراسر منطقه را در می نوردد: پاگرفتن اسلام سیاسی و بنیادگرایی اسلامی. با مطالعهء موضوعات مندرج در این کتاب خواندنی می توان حوادث کنونی را پیش روی قرار داد و نیروی محرک آن ها را بهتر فهمید.

در این کتاب، مؤلف بر مجموعه ای از مقالات خود که از حدود ربع قرن پیش، از ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۳ نگاشته، مقدمه ای نوشته است که خود مطالعه ای درازمدت و منتشر نشده است از تحول استراتژی امپراتوری ایالات متحده در خاور میانه. این کتاب گزارشی ست مارکسیستی از لحظاتی مهم در تاریخ پرهیاهوی شرق مسلمان طی این دوره: از برآمد شدید بنیادگرایی اسلامی گرفته که نقطهء اوج آن انقلاب ۱۹۷۹ ایران بود و پیامدهای منطقه ای آن، به ویژه جنگ در افغانستان که فروپاشی اتحاد شوروی را تسریع کرد، تا برسد به تحول مبارزهء مردم فلسطین از آغاز انتفاضهء اول در سال ۱۹۸۷ و جنگ های ایالات متحده با عراق و سرانجام اشغال این کشور.

این مقالات از آزمایش زمانه سربلند بیرون آمده اند، همچنان اعتبار خود را حفظ کرده، بر جدیدترین حوادث پرتوهای تازه ای می افکنند. امروز که به تحلیل های این کتاب دربارهء وقایع گذشته می نگریم، می بینیم که این تحلیل ها درست بوده اند و از آنجا که گذشته چراغ راه آینده است، پرتوی روشن بر آینده می افکنند. از این نقطه نظر، تحول اوضاع در خاور میانه، از افغانستان تا ایران و عراق و بالاخره فلسطین، که در این آغاز قرن تراژیک تر از قرن پیشین است بیانگر بدبینی مستدل و موجهی ست که در صفحات این کتاب دیده می شود، بدبینی ای آمیخته با خوش بینی سنجیده و متعادلی که از جنبش نیرومند جهانی ضد جنگ ناشی می شود.

xxxxxxx

ژیلبر آشکار، نویسندهء لبنانی تبار از ۱۹۸۳ در فرانسه اقامت دارد و در دانشگاه پاریس ۸ علوم سیاسی تدریس می کند. از او پیش از این کتاب «جدال دو توحش، یازده سپتامبر و ایجاد بی نظمی نوین جهانی» (ترجمهء فارسی، ۲۰۰۳) و همکاری در تدوین اطلس لوموند دیپلوماتیک ۲۰۰۳ منتشر شده است.

www.peykarandeesh.org

انتشارات اندیشه و پیکار